

Memoir**Prof. Dr. Nazmi POLAT: Bilime adanan 45 yıl****Savaş YILMAZ^{ORCID}, Melek ÖZPİÇAK^{ORCID}, Semra SAYGIN^{ORCID}**

Department of Biology, Faculty of Sciences, Ondokuz Mayıs University, Atakum, Samsun, Türkiye

Citing: Yılmaz, S., Özpiçak, M., & Saygın, S. (2024). Prof. Dr. Nazmi POLAT: Bilime adanan 45 yıl. *Acta Biologica Turcica*, 37(1): J0:1-6.

Prof. Dr. Nazmi POLAT, Sivas ilinin Gürün ilçesinde, Mustafa ve Nuriye POLAT çiftinin 4. çocuğu olarak 29 Ekim 1955 tarihinde dünyaya gelmiştir. İlkokulu Şehit Kemal Özalper İlkokulunda okuyan hocamız, 1969 yılında Sivas Öğretmen Okulunu birincilikle kazanmıştır. Daha sonrasında Sivas Öğretmen Okulu öğrencisiyken Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Hazırlık Lisesine seçilmiştir (Foto 1). Ankara Yüksek Öğretmen Okulunu üstün başarı derecesi ile tamamladıktan sonra 1974 yılında Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Zooloji Bölümünü kazanmış ve 1978 yılında buradan iyi derece ile mezun olmuştur. Aynı yıl Yüksek Öğretmen Okulundan arkadaşı Necla POLAT ile hayatını birleştirmiştir. Bu evlilikten 1980 yılında Gökçen KAYA, 1981 yılında Nuriye Göknur POLAT TAŞKAN ve 1986 yılında Kazım Gürkan POLAT isimlerini taşıyan 3 çocuğu dünyaya gelmiştir.

Prof. Dr. Nazmi POLAT, tüm ünvanlarının yanına kendisine oldukça yakışan “Dedelik” ünvanını da eklemiş ve hâlihazırda 7 torun sahibidir.

Akademik hayatına 1978 yılında başlayan Prof. Dr. Nazmi POLAT, 1979 yılında Fırat Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümüne asistan olarak atanmıştır. 1981 yılında Ankara Üniversitesi Hidrobiyoloji Anabilim Dalında Prof. Dr. Bahtiye Mursaloğlu'nun danışmanlığında “*Kayseri Sultan Sazlığının Tabii Tarihi*” konulu yüksek lisans tezini, 1986 yılında Fırat Üniversitesi Zooloji Anabilim Dalında Prof. Dr. Gürkan Ekingen'in danışmanlığında (Foto 2) “*Keban Baraj Gölü'ndeki Bazı Balıklarda Yaş Belirleme Yöntemleri ile Uzunluk-Ağırlık İlişkileri*” konulu doktora çalışmasını tamamlamıştır.

Foto 1. Öğrencilik yılları

Foto 2. Prof. Dr. Nazmi Polat ve Doktora hocası Prof. Dr. Gürkan Ekingen

1987 yılında Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Biyoloji Öğretmenliği Bölümüne Yardımcı Doçent Doktor olarak atanmıştır. Nisan-Kasım 1991 tarihleri arasında Kanada’da “Pacific Biological Station” enstitüsünde bilimsel çalışmalar gerçekleştirerek mesleki deneyimini artırmıştır (Foto 3). 1992 yılında “Doçent”, 1998 yılında “Profesör” ünvanlarını almıştır. Prof. Dr. Nazmi POLAT, bilime adanan 45 yıldan sonra 15 Aralık 2022 tarihinde yaş haddi sebebiyle emekli olmuştur.

Akademik hayatının 35 yılını Ondokuz Mayıs Üniversitesinde geçiren Prof. Dr. Nazmi POLAT, 23 adet Yüksek Lisans ve 10 adet Doktora tezi yönetmiştir. 1 adet Doktora tezi danışmanlığı halen devam etmektedir. Bilim insanı yetiştirmeye oldukça önem veren ve bu nedenle “hocaların hocası” sıfatına nail olan hocamızın öğrencilerinden 15’i Profesör, 2’si Doçent ve 2’si Dr. Öğretim Üyesi olarak ülkemizin değişik üniversitelerinde görev yapmaktadırlar (Foto 4).

Foto 3. Prof. Dr. Nazmi Polat hocamızın Kanada günlerinden bir kare

Prof. Dr. Nazmi POLAT, bilimsel araştırma faaliyetleriyle geçirdiği 45 yıllık sürede ağırlıklı olarak içsu ve deniz balıklarının biyolojisi, fizyolojisi, taksonomisi ve hastalıkları ile ilgili çalışmalar yürütmüştür. Özellikle balık biyolojisi ve populasyon dinamiği çalışmalarının temelini oluşturan “balıklarda yaş tayini” konusunda yapmış olduğu araştırmalar Türkiye’de hem konuya olan bakış açısını değiştirmiş hem de birçok ilki beraberinde getirmiştir. Poldan yaş tayininin yaygın olduğu bir dönemde kemikli balıklarda yüzgeç ışını kesitlerini yaş belirlemede kullanması ve güvenilir kemiksi yapıdan yaş belirlemenin önemini yeni farkedildiği yıllarda “balıklarda yaş doğrulama”

konusunda yapmış olduğu çalışmalar bu ilklere en güzel örneklerdir.

Akademik hayatı boyunca yayınlamış olduğu 200’e yakın ulusal ve uluslararası makale, 150’ye yakın ulusal ve uluslararası sempozyumlarda sunulmuş bildiri, yazmış olduğu 4 kitap, çeşitli kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen 30’dan fazla proje hocamızın kendisinden sonraki nesillere bırakmış olduğu en büyük bilimsel mirasıdır.

Prof. Dr. Nazmi POLAT hocamız, farklı disiplinler arası işbirliğinin yeni kazanımların önünü açacağını her zaman vurgulayan bir bilim insanı olarak, OMÜ Veteriner Fakültesi Balık Hastalıkları Anabilim Dalı öğretim üyeleri

ile ortak projelere girmiş ve bunun neticesinde 2014 yılında bir ve 2021 yılında dört olmak üzere beş balık parazitinin keşfinde yer almıştır. Yeni keşfedilen bu türlerden birine doktora danışmanı olan Prof. Dr. Gürkan Ekingen'in ismini vererek hocasını onurlandırmış ve biz öğrencilerine güzel bir vefa örneği göstermiştir. Her konuda örnek teşkil eden hocamızın öğrencileri de 2021 yılında keşfettikleri bir balık paraziti türüne onun adını vererek kendisini onurlandırmışlardır.

Prof. Dr. Nazmi POLAT, akademik hayatının değişik yıllarında Hidrobiyoloji Anabilim Dalı Başkanlığı, Biyoloji Bölüm Başkanlığı, Meslek Yüksek Okul Müdürlükleri, Dekan Yardımcılığı ve Rektör Danışmanlığı gibi birçok farklı görevi yerine getirerek mensubu olduğu Ondokuz Mayıs Üniversitesine idari

hizmet noktasında da önemli katkılar sağlamıştır. Ayrıca "ilmimin zekâtı" dediği ve gerçekleştirmekten büyük keyif aldığı sayısız konferansa konuşmacı olarak katılmış ve bu sayede geniş kitlelere çok değerli bilgiler aktarmıştır. Emekli olduktan sonra da benzer faaliyetlere devam etmektedir.

Prof. Dr. Nazmi POLAT, 45 yıllık akademik hayatı süresince yapmış olduğu bilimsel çalışmalar ile Hidrobiyoloji alanının duayen hocalarından biri olmuştur. Türk bilimine katkıları ve yetiştirdiği bilim insanları göz önüne alındığında ülkeye hizmet noktasında görevini başarı ile yerine getirmiştir. Öğrencisi olmaktan gurur duyduğumuz ve her konuda örnek aldığımız hocamıza sağlıklı uzun ömürler dileriz.

Şekil 4. Prof. Dr. Nazmi Polat hocamız, eşi ve yetiştirdiği öğrencilerin bir kısmı ile birlikte

Prof. Dr. Nazmi POLAT hocamızın tanımladığı ve adına ithaf edilen balık paraziti türleri;

Myxobolus anaticus Pekmezci, Yardimci, Yilmaz & Polat, 2014

Myxobolus karaeri Pekmezci, Yardimci, Bolukbas, Yilmaz & Polat, 2021

Myxobolus cakmaki Pekmezci, Yardimci, Bolukbas, Yilmaz & Polat, 2021

Myxobolus samsunensis Pekmezci, Yardimci, Bolukbas, Yilmaz & Polat, 2021

Myxobolus ekingeni Pekmezci, Yardimci, Bolukbas, Yilmaz & Polat, 2021

Myxobolus polati Pekmezci, Atkinson, Yardimci, Bolukbas, Ozpicak & Yilmaz, 2021

Prof. Dr. Nazmi POLAT hocamızın kronolojik sıraya göre seçilmiş bazı bilimsel yayınları;

- Polat, N., & Gümüş, A.** (1995). Age determination of spiny dogfish (*Squalus acanthias* L., 1758) in Black Sea waters. *The Israeli Journal of Aquaculture Bamidgeh*, 47(1), 17-24.
- Polat, N., & Gümüş, A.** (1996). Ageing of whiting (*Merlangius merlangius euxinus*, Nord. 1840) based on broken and burnt otolith. *Fisheries Research*, 28, 231-236.
- Yılmaz, M., Kandemir, Ş., Yılmaz, S., & **Polat, N.** (2003). Digestive system contents of the perch (*Perca fluviatilis* L., 1758) inhabiting Derbent Dam Lake (Bafra-Samsun). *Turkish Journal of Veterinary and Animal Sciences*, 27(3), 637-643.
- Polat, N., Bostancı, D., & Yılmaz, S.** (2004). Age analysis on different bony structures of perch (*Perca fluviatilis* L. 1758) inhabiting Derbent Dam Lake (Bafra-Samsun). *Turkish Journal of Veterinary and Animal Sciences*, 28 (3), 464-469.
- Polat, N., Bostancı, D., & Yılmaz, S.** (2005). Differences between whole Otolith and broken-burnt otolith ages of red mullet (*Mullus barbatus ponticus* Essipov, 1927) sampled from Black Sea (Samsun-Turkey). *Turkish Journal of Veterinary and Animal Sciences*, 29 (2), 429-433.
- Kandemir, Ş., & **Polat, N.** (2007). Seasonal variation of total lipid and total fatty acid in muscle and liver of rainbow trout (*Oncorhynchus mykiss* W., 1792) reared in Derbent Dam Lake. *Turkish Journal of Fisheries and Aquatic Sciences*, 5 (1), 27-31.
- Gümüş, A., Bostancı, D., Yılmaz, S., & **Polat, N.** (2007). Age determination of *Scardinius erythrophthalmus* (Cyprinidae) inhabiting Bafra Fish Lakes (Samsun, Turkey) based on otolith readings and marginal increment analysis. *Cybiurn*, 31 (1), 59-66.
- Uğurlu, S., **Polat, N., & Kandemir, Ş.** (2009). Changes in Lake Ladik fish community (1972-2004) and ichthyofauna of its inlet and outlet streams (Samsun-Turkey). *Turkish Journal of Zoology*, 33 (4), 393-401.
- Yılmaz, S., Yazıcıoğlu, O., Yılmaz, M., & **Polat, N.** (2010). Length-weight and length-length relationships of *Capoeta sieboldii* from Hirfanlı Dam Lake, Turkey. *Journal of Freshwater Ecology*, 25 (2), 205-209.
- Bostancı, D., & **Polat, N.** (2011). Age and growth of *Alburnus tarichi* (Guldenstadt, 1814): an endemic fish species of Lake Van (Turkey). *Journal of Applied Ichthyology*, 27(11): 1346-1349.
- Pekmezci, G.Z., Yardimci, B., Yılmaz, S., & **Polat, N.** (2014). *Myxobolus anatolicus* sp. nov. (Myxozoa) infecting the gill of Anatolian khramulya *Capoeta tinca* (Cyprinidae) in Turkey. *Diseases of Aquatic Organisms*, 109:213-222.
- Yılmaz, S., Yazıcıoğlu, O., Yazici, R., & **Polat, N.** (2015). Relationships between fish length and otolith size for five cyprinid species from Lake Ladik, Samsun, Turkey. *Turkish Journal of Zoology*, 39(3), 438-446.
- Zengin, M., Saygın, S., & **Polat, N.** (2015). Otolith shape analyses and dimensions of the anchovy *Engraulis encrasicolus* L. in the Black and Marmara Seas. *Sains Malaysianna*, 44, 657-662.
- Saygın, S., Yılmaz, S., Yazıcıoğlu, O., & **Polat, N.** (2015). Comparative age determination from different bony structures of Perch (*Perca fluviatilis* Linnaeus, 1758) in Lake Ladik (Samsun/Turkey). *Biological Diversity and Conservation*, 8(1), 21-27.
- Yedier, S., Konaş, S., Bostancı, D., & **Polat, N.** (2016). Otolith and scale morphologies of doctor fish (*Garra rufa*) inhabiting Kangal Balıklı Çermik thermal spring (Sivas, Turkey). *Iranian Journal of Fisheries Sciences*, 15(4), 1593-1608.
- Yazıcıoğlu, O., Yılmaz, S., Yazıcı, R., Erbaşaran, M., & **Polat, N.** (2016). Feeding ecology and prey selection of European perch, *Perca fluviatilis* inhabiting a eutrophic lake in northern Turkey. *Journal of Freshwater Ecology*, 31 (4), 641-651.
- Saygın, S., Yılmaz, S., Yazıcıoğlu, O., & **Polat, N.** (2016). Biological characteristics of European perch (*Perca fluviatilis* L., 1758) inhabiting Lake Ladik (Samsun, Turkey). *Croatian Journal of Fisheries*, 74, 141-148.
- Polat, N., & Akkan, T.** (2016). Assessment of heavy metal and detergent pollution in Giresun coastal zone, Turkey. *Fresenius Environmental Bulletin*, 25 (8), 2884-2890.
- Yazıcıoğlu, O., Yılmaz, S., Erbaşaran, M., Uğurlu, S., & **Polat, N.** (2017). Bony structure dimensions-fish length relationships of pike (*Esox lucius* L., 1758) in Lake Ladik (Samsun, Turkey). *North-Western Journal of Zoology*, 13 (1), 149-153.
- Özpiçak, M., Saygın, S., Aydın, A., Hançer, E., Yılmaz, S., & **Polat, N.** (2018). Otolith shape analyses of the *Squalius cephalus* (L., 1758) (Actinopterygii:

- Cyprinidae) inhabiting a few inland waters of the middle Black Sea Region (Turkey). *Iranian Journal of Ichthyology*, 5(4), 293-302.
- Yazıcıoğlu, O., **Polat, N.**, & Yılmaz, S. (2018). Feeding biology of pike, *Esox lucius* L., 1758 inhabiting Lake Ladik, Turkey. *Turkish Journal of Fisheries and Aquatic Sciences*, 18(10), 1215-1226.
- Özpiçak, M., & **Polat, N.** (2019). Morphological comparison of six coastal stream populations of Crimean barbel (*Barbus tauricus* Kessler, 1877) from the southern Black Sea basin. *Turkish Journal of Fisheries and Aquatic Sciences*, 19 (6), 485-494.
- Yedier, S., Bostancı, D., Konaş, S., Kurucu, G., Apaydin Yagci, M. & **Polat, N.** (2019). Comparison of otolith morphology of invasive big-scale sand smelt (*Atherina boyeri*) from natural and artificial lakes in Turkey. *Iranian Journal of Fisheries Sciences*, 18(4), 635-645.
- Yılmaz, S., Emiroğlu, Ö., Aksu, S., Başkurt, S., & **Polat, N.** (2019). Relationships between otolith dimensions and body growth of north African catfish *Clarias gariepinus* (Burchell, 1822) from the upper basin of the Sakarya River, Turkey. *Croatian Journal of Fisheries*, 77(1), 57-62.
- Saygın, S., Özpiçak, M., Yılmaz, S., & **Polat, N.** (2020). Otolith shape analyses and the relationships between otolith dimensions-total length of European bitterling, *Rhodeus amarus* (Bloch, 1782) sampled from Samsun Province, Turkey. *Journal of Ichthyology*, 60 (4), 570-577.
- Özpiçak M, Saygın, S., Yılmaz S., & **Polat, N.** (2021). Otolith phenotypic analysis of an endemic Anatolian fish species, Caucasian bleak *Alburnus escherichii* Steindachner, 1897 (Teleostei, Leuciscidae) from Selevir Reservoir, Akarçay Basin, Turkey. *Oceanological and Hydrobiological Studies*, 50 (4),430-440.
- Pekmezci, G.Z., Yardımcı, B., Bolukbas, C.S., Yılmaz S., & **Polat, N.** (2021). Four novel *Myxobolus* species (Cnidaria: Myxozoa) infecting Anatolian khramulya *Capoeta tinca* (Cyprinidae) in Northern Turkey. *Diseases of Aquatic Organisms*, 144:41-54.
- Yedier, S., Konaş Yalçınkaya, S., Bostancı, D., & **Polat, N.** (2022). Morphologic, morphometric and contour shape variations of sagittal otoliths of *Lepidorhombus* spp. in the Aegean Sea. *Anatomia, Histologia, Embryologia*, 52(2), 279-288.
- Saygın, S., **Polat, N.**, Willmes, M., Lewis, L. S., Hobbs, J. A., Atıcı, A. A., & Elp, M. (2022). Strontium isotopes in otoliths reveal a diversity of natal origins for Tarek (*Alburnus tarichi*) in Lake Van, Turkey. *Fisheries Research*, 255, 106441.
- Akbay, R., Yılmaz, S., Özpiçak, M., Saygın, S., & **Polat, N.** (2022). Lagenar otolith morphometry of gibel carp, *Carassius gibelio* (Cyprinidae): comparisons among four populations in Samsun Province (Turkey). *Journal of Ichthyology*, 65(5), 770-776.
- Özpiçak M, Yılmaz S., Saygın, S., & **Polat, N.** (2023). New data on the distribution of the Bulgarian spined loach *Cobitis strumicae* Karaman 1955 (Teleostei: Cobitidae) in Turkey. *Inland Water Biology*, 16(3), 520-529.